

นิพนธ์ต้นฉบับ

พฤติกรรมการกั้นแก้มออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภูวสิทธิ์ ภูลวรรณ* ✉, สิรินทรา ถามพันธ์*, พัชราภรณ์ จันทร์แก้ว*, ศิริพร ปริตรแจ่ม*, นนทิชา มณีπού*

*คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

✉ phoowasitmu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการกั้นแก้มออนไลน์ของผู้ถูกกระทำใน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคปกติชั้นปีที่ 1-4 ประจำปี การศึกษา 2561 จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครมีพฤติกรรมเคยถูกกั้นแก้มออนไลน์ ร้อยละ 92.30 ไม่เคยถูก กั้นแก้มออนไลน์ ร้อยละ 7.80 และมีระดับพฤติกรรมการกั้นแก้มออนไลน์ อยู่ในระดับต่ำ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถแสดงให้เห็นขนาดของปัญหาของพฤติกรรมกั้นแก้มออนไลน์ ดังนั้นจึงควรมีการคัดกรองกลุ่ม เสี่ยงเพื่อให้คำปรึกษาและควรสร้างความรู้ในเรื่องการกั้นแก้มให้นักศึกษา

คำสำคัญ: พฤติกรรม, การกั้นแก้มออนไลน์, นักศึกษา

คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Ubon Ratchathani Rajabhat University

Article info:

Received: Oct 3, 2019

Revised: Dec 25, 2019

Accepted: Jan 24, 2020

Original article

Cyberbullying behavior among students at Sakon Nakhon Rajabhat University

Phoowasit Phoolawan*✉, Sirinta Tamapan*, Patcharaporn Chankaew*, Siriporn Parijam*, Nonthicha Maneeboo*

*Faculty of Science and Technology, Sakon Nakhon Rajabhat University

✉phoowasitmu@gmail.com

Abstract

This research was survey research. The aim of study was assessing behavior of cyberbullying among students at Sakon Nakhon Rajabhat University. The sample were 400 students of Sakon Nakhon Rajabhat university normal year 1-4 in academic year 2018. They were selected by multistage random sampling method. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by descriptive statistics the; percentage, mean, and standard deviation.

The results found that students at Sakon Nakhon Rajabhat University had cyberbullying 92.30 percent, never been cyberbullying 7.80 percent and the level of cyberbullying was at the low level.

In this study show that size of cyberbullying. Therefore, in this should be screening population at risk for advice in high risk group and guideline to support knowledge of cyberbullying among students.

Keywords: Behavior, cyberbullying, students

บทนำ

ในปัจจุบันมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แพร่หลายเป็นจำนวนมากและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและไร้ขีดจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตซึ่งเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งในการใช้อินเทอร์เน็ตเหล่านี้จะใช้ผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและแบบพกพา ซึ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกพัฒนาให้สามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่างในเครื่องเดียวกัน ทั้งการถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอ การใช้อินเทอร์เน็ต การแชทผ่านระบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Facebook Line Instagram จากสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตของประชากรทั่วโลกทั้งหมด 4,021 พันล้านคน มีผู้ใช้ Social Media เป็นจำนวน 3,196 พันล้านคน โดยขณะที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีผู้ใช้ Social Media ร้อยละ 55 ของจำนวนประชากรในภูมิภาค ซึ่งขณะเดียวกันประเทศไทยมีจำนวนประชากร 69.11 ล้านคน ใช้อินเทอร์เน็ต 57 ล้านคน ผู้ใช้ Social Media 51 ล้านคน (Brand buffet, 2018) จากผลสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า กลุ่มอายุระหว่าง 15-24 ปี มีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตสูงถึงร้อยละ 89.80 ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา หรือวัยรุ่น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) แต่การใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปทำให้เกิดผลเสียตามมา มีทั้งผลเสียที่เกิดกับสุขภาพจนก่อให้เกิดโรคติดอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นอาการทางจิตประเภทหนึ่ง โดยมีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตต่อเนื่องกันเป็นเวลานานและหากใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานจะเกิดผลเสียต่อร่างกาย เช่น ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ข้อมือ และเหนื่อยล้าทางสายตา (ยงยุทธ ชมไชย, 2560) นอกจากนี้ยังทำให้ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวและคนรอบข้างลดน้อยลงเพราะเวลาส่วนใหญ่จะถูกใช้ไปกับการการเล่นอินเทอร์เน็ต ทำให้ขาดสังคมได้, เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดี เพราะสื่อที่เห็นทางอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม เช่น การแสดงออกกับเพศตรงข้ามอย่างไม่

เหมาะสม หรือ แม้กระทั่งการรวมกลุ่มกันก่อเหตุต่าง ๆ เป็นต้น (เสกสรร ศิลปะ, 2556)

ผลกระทบที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตอีกอย่างหนึ่งคือ การกลั่นแกล้งออนไลน์ (Cyber bullying) เป็นการรังแกผู้อื่นผ่านทางโลกออนไลน์ โดยการรังแกในที่นี้เป็นได้ทั้งการด่าทอ กล่าวหาหรือการใช้ถ้อยคำเสียดสีต่อว่าผู้อื่นโดยเป็นการแกล้งที่เจาะจงบุคคลเป้าหมาย และมีแนวโน้มว่าจะเป็นการรังแกที่ต่อเนื่องไม่ใช่แค่ครั้งเดียวจบ ซึ่งการกระทำนี้จะเกิดขึ้นได้บ่อยกว่าการแกล้งกันทั่วไปเพราะในโลกออนไลน์นั้นผู้รังแกไม่ได้เผชิญหน้ากับเป้าหมายจริง ๆ และสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดทั้ง 24 ชั่วโมง เช่น การนิทาหรือการด่าทอผู้อื่น การส่งข้อความไปก่อกวนผู้อื่น การนำข้อมูลที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียไปเผยแพร่การล้อเลียนขมขู่หรือคุกคามผู้อื่น การสร้างข่าวลือหรือทำให้เกิดกระแสการต่อต้านผู้อื่นผ่านมือถือหรือระบบอินเทอร์เน็ต โดยในส่วนของอาการกลั่นแกล้งของคนไทยสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกที่อยู่ร้อยละ 47 ซึ่งเป็นไปได้ว่า การกลั่นแกล้งออนไลน์ (เช่น การด่าทอกันด้วยข้อความหยาบคาย การตัดต่อภาพ สร้างข้อมูลเท็จ รวมไปถึงการตั้งกลุ่มออนไลน์กีดกันเพื่อนออกจากกลุ่ม ฯลฯ) (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (ดีป้า), 2561) ล้วนส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นในด้านลบโดยเฉพาะในด้านอารมณ์และจิตใจ เนื่องจากทำให้ผู้ถูกรังแกรู้สึกไร้ค่า ไร้ศักดิ์ศรีไม่สบายใจ รู้สึกโกรธ เกิดความเศร้าหมอง เสียใจ รู้สึกหดหู่ และหวาดกลัว อีกทั้งพบว่าทั้งผู้รังแกและผู้ถูกรังแกมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Kowalski and Limber, 2013; Patchin and Hinduja, 2010) ทำให้ขาดสมาธิในการเรียน ขาดเรียน ส่งผลให้ผลการเรียนตกต่ำ เวลาทำงานส่งผลให้ทำงานออกมาไม่มีคุณภาพ กระทบต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และรวมไปถึงเวลาพักผ่อนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพ (ณัฐกร รัตนเพชร, 2560) นอกจากนี้ยังพบว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มทำให้เกิดอาการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต โดยก่อให้เกิดความเครียด ภาวะซึมเศร้า และภาวะวิตกกังวล หากไม่สามารถจัดการอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้ อาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้ (Campbell et al., 2012; Kowalski and Limber, 2013; Patchin and Hinduja, 2010) ฉะนั้นจากพฤติกรรม

การกลั่นแกล้งผู้อื่นผ่านทางโลกออนไลน์ ของวัยรุ่นถือว่าเป็นภัยเงียบที่กำลังคุกคามวัยรุ่นไทยในปัจจุบันอยู่ไม่น้อยจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนควรให้ความสนใจและตระหนักถึงผลกระทบอื่น ๆ ที่ตามมา ทั้งนี้ผลกระทบนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะตัวผู้ถูกรกระทำเท่านั้นแต่ยังรวมถึงชุมชน สังคมและประเทศชาติตามมา (ธันยาร ตุดเกื้อ, 2559)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครมีอายุระหว่าง 15 -25 ปี ซึ่งอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตสูงจึงมีความเสี่ยงต่อการถูกกลั่นแกล้งออนไลน์สูง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษเกี่ยวกับพฤติกรรมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งออนไลน์ของผู้ถูกรกระทำในนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสังคมออนไลน์แบบผิดวิธีของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งออนไลน์ของผู้ถูกรกระทำในนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครภาคปกติชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2561 จำนวน 8,266 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2561) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1976) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง

400 คน ใช้การสุ่มขนาดตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีทั้งหมด 27 ข้อ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดและแบบเปิดจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นปี คณะและเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พฤติกรรมในรอบ 1 เดือน เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ไม่เคย บางครั้ง ค่อนข้างบ่อย บ่อยครั้ง เป็นประจำ ให้เลือกตอบเพียงตัวเลือกเดียว จำนวน 22 ข้อ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ศึกษาพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งออนไลน์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. สร้างเครื่องมือ โดยการศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม แล้วกำหนดประเด็นของคำถามด้วยการจัดเก็บหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ตรวจสอบแบบสอบถาม
3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปแล้วนำไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายประชากรที่ศึกษาจำนวน 30 คน ได้ค่า Cronbach's Alpha Coefficient มากกว่าเท่ากับ 0.7

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและเตรียมแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา
3. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามโดยผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
4. ถามความสมัครใจของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยการลงลายมือชื่อในเอกสาร โดยการเก็บแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
5. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.00 มีอายุ 20 ปี ร้อยละ 27.80 ส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่จะเป็นคณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 28.00 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ในการติดต่อกับผู้อื่น ร้อยละ 97.00

พฤติกรรมก่อกวนออนไลน์

กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมถูกการก่อกวนออนไลน์มากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างถูกผู้อื่นใช้คำที่หยาบคายด่าทอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยการโพสต์เฟสบุ๊ก ไลน์ หรือ อินสตาแกรม ร้อยละ 23.25 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างถูกผู้อื่นกล่าวว่าร้ายนินทาหลังผ่านช่องทางสนทนาในเฟสบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรมหรืออีเมล ร้อยละ 21.25 และกลุ่มตัวอย่างถูกผู้อื่นใส่ความให้เสื่อมเสียชื่อเสียงโดยการสนทนาผ่านช่องทาง การโพสต์ เฟสบุ๊ก ไลน์ หรืออินสตาแกรม ร้อยละ 18.25 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมถูกก่อกวน

ก่อกวนออนไลน์น้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นนำคลิปวิดีโอหรือรูปภาพที่เป็นความลับไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสังคมออนไลน์ ร้อยละ 79.0 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นนำภาพไป เพื่อหาผลประโยชน์ทางธุรกิจออนไลน์ โดยการนำภาพมารีวิวดินค้าเพื่อให้สินค้าน่าเชื่อถือ ร้อยละ 78.0 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นแอบอ้างชื่อในการสนทนาผ่านช่องทาง เฟสบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม และอีเมล ร้อยละ 78.0 ตามลำดับ

ระดับพฤติกรรมถูกก่อกวนออนไลน์

กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมถูกก่อกวนออนไลน์โดยรวม ซึ่งไม่เคยถูกก่อกวนออนไลน์ จำ ร้อยละ 7.75 และเคยถูกก่อกวนออนไลน์ ร้อยละ 92.25 อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 69.65 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่เคยถูกก่อกวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการถูกนินทาหรือด่าทอจากผู้อื่นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ร้อยละ 85.75 รองลงมา การถูกผู้อื่นหมิ่นประมาทผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ร้อยละ 71.50 และด้านการถูกผู้อื่นลบหรือบล็อก ออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ร้อยละ 68.00 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผล

พฤติกรรมก่อกวนออนไลน์ภาพรวม โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยถูกก่อกวนออนไลน์ ร้อยละ 92.30 ซึ่งมากกว่า วัฒนธรรมการรังแกของนักเรียนในโรงเรียน เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าความชุกของการรังแกของนักเรียนอันเนื่องมาจากอิทธิพลของสื่ออินเทอร์เน็ตและการเป็นเหยื่อของการรังแกผ่านโลกไซเบอร์เท่ากับร้อยละ 78.91 และมากกว่า รวมพร สิทธิมงคล และคณะ (2560) ได้ทำการศึกษา การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ในการศึกษาพฤติกรรมก่อกวนกันบนโลกออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ความชุกของการตกเป็นเหยื่อบนโลกออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ มีค่าเท่ากับร้อยละ 67.00 เนื่องจาก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน เช่น เพื่อนและครอบครัว รวมถึงบทบาทของนักเรียนกับนักศึกษาที่ไม่เหมือนกัน จึงส่งผลให้การวิจัยมีผลลัพธ์ที่ต่างกันอย่างนี้นอกจากนี้ในการศึกษายังพบว่า ระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ อมรทิพย์ อมราภิบาล (2559) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับการรังแกผ่านโลกโซเชียลในกลุ่มเยาวชน : ปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการปรึกษาบุคคลที่สาม : ผลการวิจัยปรากฏว่านิสิตตกเป็นเหยื่ออยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของบทวิจัยดังกล่าว เป็นเยาวชน ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 15-25 ปีเหมือนกัน จึงส่งผลให้การวิจัยมีผลลัพธ์ที่เหมือนกัน เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันเปิดกว้างมากขึ้น มีทั้งบุคคลที่รู้จักและไม่รู้จัก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทุกคนจึงรักษาภาพลักษณ์ของตนเองให้ดูดีในโลกโซเชียล เพราะโลกโซเชียลเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้ง่าย ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้ง่ายขึ้น และหากผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โพสต์ หรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีออกไป อาจจะทำให้เป็นผลเสียต่อตนเอง จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่แสดงพฤติกรรมทางด้านลบของตนเองออกมาให้ผู้อื่นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้รับรู้ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรม อยู่ในระดับต่ำที่สุด

ด้านการถูกนินทาหรือคำทอจากผู้อื่นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับการถูกนินทาหรือคำทอจากผู้อื่นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 55.40 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่เคยโพสต์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในแง่ลบ ในทางที่ให้ร้ายผู้อื่นและกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ถูกใช้ถ้อยคำหยาบคายคำทอกันในช่องทางส่วนมากอาจจะจะเป็นเพื่อนสนิทที่รู้จักกันดี ไม่ใช่ศัตรู จึงทำให้ไม่รู้สึกรังเกียจเพราะคิดว่าเป็นการหยอกล้อกันมากกว่าที่จะรู้สึกโกรธ ส่วนใหญ่ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น จึงไม่โดนการโพสต์คำทอหรือนินทาผ่านสังคมออนไลน์ หรือกลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ทราบว่าตนเองถูกผู้อื่นโพสต์ข้อความคำทอหรือนินทาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งผลการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นขู่เข็ญ ผ่านช่องทางหรือการโพสต์เฟสบุ๊ค ไลน์ อินสตาแกรม ทำให้ท่านรู้สึกหวาดกลัว ร้อยละ 53.75 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นล้อเลียนสภาพ

บกพร่องทางร่างกายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยการโพสต์เฟสบุ๊ค ไลน์หรืออินสตาแกรม ล้อเลียนปมด้อยของท่าน ทำให้ท่านรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่อยากพบเจอผู้คน ร้อยละ 50.25 จึงทำให้ระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการถูกผู้อื่นหมิ่นประมาทผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับการถูกผู้อื่นหมิ่นประมาทผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 57.30 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่เคยทำเรื่องเสื่อมเสียจนเป็นเหตุให้มีผู้อื่นนำไปเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรืออาจจะไม่ทราบว่าตนเองถูกดูหมิ่นและเหยียดหยามผ่านช่องทางของบุคคลอื่น หรือการโพสต์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพราะผู้ใช้งานบนสื่อสังคมออนไลน์บางส่วนไม่ได้เปิดเผยข้อมูลให้เป็นสาธารณะ และในบางส่วนอาจจะคุยกันผ่านช่องทางที่เป็นส่วนตัว โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถทราบได้เลยว่าตนเองถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ซึ่งผลการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและน่าอับอาย โดยการสนทนาผ่านช่องทาง การโพสต์เฟสบุ๊ค ไลน์หรืออินสตาแกรม ร้อยละ 55.25 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นดูถูกดูหมิ่นและเหยียดหยาม โดยการสนทนาผ่านช่องทาง การโพสต์เฟสบุ๊ค ไลน์หรืออินสตาแกรม ร้อยละ 49.25 จึงทำให้ระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับต่ำ

ด้านการถูกผู้อื่นแอบอ้างชื่อในด้านลบผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่าระดับการถูกผู้อื่นแอบอ้างชื่อในด้านลบผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 62.80 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีความโดดเด่นจนสามารถเป็นจุดน่าสนใจ ที่จะเป็นเหตุทำให้มีผู้อื่นแอบอ้างข้อมูลส่วนตัวและนำภาพไปใช้เพื่อหาผลประโยชน์ทางธุรกิจออนไลน์ หรือกลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ทราบว่ามิมีผู้อื่นแอบอ้างเป็นตนบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งผลการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นนำภาพไปเพื่อหาผลประโยชน์ทางธุรกิจออนไลน์โดยการนำภาพมารีวิวดินค้าเพื่อให้สินค้าน่าเชื่อถือ ร้อยละ 61.25 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นนำภาพและข้อมูลส่วนตัวไปสร้างเฟสบุ๊ค ไลน์ อินสตาแกรม หรืออีเมลปลอมขึ้นใหม่เพื่อหา

ผลประโยชน์ เช่น นำไปหลอกลวงบุคคลอื่นให้หลงเชื่อ ร้อยละ 59.75 จึงทำให้ระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการถูกผู้อื่นนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวไปเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับการถูกผู้อื่นนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวไปเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 59.80 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่มีพฤติกรรมการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของตนเองที่มากเกินไปผ่านสื่อสังคมออนไลน์เลยไม่ทำให้เป็นจุดสนใจจนเป็นเหตุให้โดนผู้อื่นนำข้อมูลส่วนตัวที่เป็นความลับไปเปิดเผยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรือกลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ทราบว่าผู้อื่นนำความลับของตนไปเปิดเผยบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งผลการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นนำคลิปวิดีโอหรือรูปภาพที่เป็นความลับไปเปิดเผย หรือส่งต่อผ่านสังคมออนไลน์ ร้อยละ 63.50 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นนำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด ไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสังคมออนไลน์ ร้อยละ 59.00 จึงทำให้ระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการถูกผู้อื่นลบหรือบล็อก ออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับการถูกผู้อื่นลบหรือบล็อก ออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 50.40 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่เคยโพสต์ข้อความใดๆ ที่สร้างความรำคาญหรือทำให้ผู้อื่นเกลียดชังบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ จึงไม่ถูกผู้อื่นลบหรือบล็อก ออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือการที่กลุ่มตัวอย่างอาจจะถูกลบหรือบล็อกออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยไม่รู้ตัว เช่น โดนเพื่อนลบ หรือบล็อก ออกจากกลุ่มในเฟซบุ๊ก ไลน์นานแล้ว และไม่ได้ติดต่อดูแล กลุ่ม หรือบุคคลที่ลบตนออกจากความเป็นเพื่อน ซึ่ง

ผลการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นกีดกันหรือบล็อกออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น กลุ่มเฟซบุ๊กและกลุ่มช่องแชทสนทนา ในเฟซบุ๊กหรือไลน์ ร้อยละ 47.00 และกลุ่มตัวอย่างไม่เคยถูกผู้อื่นลบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น กลุ่มเฟซบุ๊กและกลุ่มช่องแชทสนทนาในเฟซบุ๊กหรือไลน์ ร้อยละ 36.75 จึงทำให้ระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถแสดงให้เห็นว่านักศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้ในการป้องกันพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ให้กับนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิธีการป้องกันพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์ในกลุ่มตัวอย่าง
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงวิธีการจัดการปัญหาของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์
3. ควรทำการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลั่นแกล้งออนไลน์ของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- ธัญการ ตูตเกื้อ.(2559). **การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ยงยุทธ ชมไทย.(2560). **ผลกระทบอินเทอร์เน็ต**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://sites.google.com/site/kruyutbw/5-5-phlk-ra-thb-cak-kar-chi-internet>.(วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤษภาคม 2561).
- รวมพร สิทธิมงคล และคณะ. (2560). การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกในการศึกษาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกันบน โลกออนไลน์ของ นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. **วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**. 7(1), 1-12.
- วัฒน์าวดี ศรีวัฒนพงศ์ และพิมพ์ภา อานินพงศ์. (2558). สื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ตที่มีต่อพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนใน โรงเรียน เขตอำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารการสื่อสารและการจัดการ**. 1(2), 128-144.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). **การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้ จาก : http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านICT/เทคโนโลยีครัวเรือน/2560/FullReportICT_60.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 28 เมษายน 2561).
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (ดีป้า). (2561). **ตีป่าเผยผลสำรวจพฤติกรรมออนไลน์ เด็กไทยเสี่ยงภัยคุกคาม 4 แบบ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.depa.or.th/th/news/cyberbullying>. (วันที่ค้นข้อมูล 20 มีนาคม 2561).
- เสกสรร ศิลปะชัย. (2556). **คุณและโทษของการใช้อินเทอร์เน็ต**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://sunnyza102.wordpress.com/2014/03/05>. (วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤษภาคม 2561).
- อมรทิพย์ อมรภิบาล. (2559). **เหยื่อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในกลุ่มเยาวชนปัจจัยเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการปรึกษา บุคคลที่สาม**. **วารสาร วิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา**. 14(1), 59-73
- Brand buffet. (2018). **สถิติผู้ใช้ดิจิทัลทั่วโลก "ไทย" เสพติดเน็ตมากสุดในโลก เมืองผู้ใช้ Facebook สูงสุด**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://digitalreport.wearesocial.com>. (วันที่ค้นข้อมูล 10 กันยายน 2561).
- Campbell, M., et al. (2012). Victims' Perceptions of Traditional and Cyberbullying, and the Psychosocial Correlates of Their victimization. **Emotional and Behavioural Difficulties** .17(4), 389-401.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2011). **Cyberbullying research summary: Bullying, cyberbullying, and sexual orientation**. Cyberbullying Research Center: http://cyberbullying.org/cyberbullying_sexual_orientation_fact_sheet.pdf.
- Kowalski, R. M. (2009). **Cyber Bullying**. Unpublished manuscript.
- Kowalski, R. M., and Limber, S. P. (2013). Psychological, physical and Academic correlates of Cyberbullying and Traditional bullying. **Journal of Adolescent Health**. 53(1), 13-20.
- Yamane, T. (1976). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3th. New York: Harper and Row Publication.

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ ชั้นปี อายุ และคณะ (n = 400)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	136	34.00
หญิง	264	66.00
2. อายุ		
18 ปี	23	5.75
19 ปี	66	16.50
20 ปี	111	27.75
21 ปี	104	26.00
22 ปี	80	20.00
23 ปี	16	4.00
\bar{X} = 20.5 ปี, S.D. = 1.87 ปี, Min = 18 ปี, Max = 23 ปี		
3. ระดับชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	76	19.00
ชั้นปีที่ 2	104	26.00
ชั้นปีที่ 3	100	25.00
ชั้นปีที่ 4	120	30.00
4. คณะ		
คณะวิทยาการจัดการ	112	28.00
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	94	23.50
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	30	7.50
คณะครุศาสตร์	72	18.00
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	25	6.25
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	67	16.75
5. เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น *		
Facebook	388	97.00
Line	333	83.25
Twitter	95	23.75
Youtube	184	46.00
Instagram	279	69.75
E-mail	163	40.75

หมายเหตุ * เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมการถูกกลั่นแกล้งออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง (n=400)

ระดับพฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์โดยรวม		
ไม่เคยถูกกลั่นแกล้ง	31	7.75
เคยถูกกลั่นแกล้ง	369	92.25
ระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	257	69.65
ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67)	82	22.22
ระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00)	30	8.13
$\bar{X} = 1.38$ S.D. = 0.63		
พฤติกรรมการกลั่นแกล้งออนไลน์แบ่งเป็นด้าน		
การถูกนิทาหรือตำหนิจากผู้อื่นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์		
ไม่เคยถูกกลั่นแกล้ง	57	14.25
เคยถูกกลั่นแกล้ง	343	85.75
ระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	190	55.39
ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67)	113	32.95
ระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00)	40	11.66
$\bar{X} = 1.56$ S.D. = 0.69		
การถูกผู้อื่นหมิ่นประมาทผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์		
ไม่เคยถูกกลั่นแกล้ง	114	28.50
เคยถูกกลั่นแกล้ง	286	71.50
ระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	164	57.34
ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67)	83	29.02
ระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00)	39	13.64
$\bar{X} = 1.56$ S.D. = 0.72		
การถูกผู้อื่นแอบอ้างชื่อในด้านลบผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์		
ไม่เคยถูกกลั่นแกล้ง	134	33.50
เคยถูกกลั่นแกล้ง	266	66.50
ระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	167	62.78
ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67)	63	23.68
ระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00)	36	13.54
$\bar{X} = 1.51$ S.D. = 0.72		
การถูกผู้อื่นนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวไปเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์		
ไม่เคยถูกกลั่นแกล้ง	154	38.50
เคยถูกกลั่นแกล้ง	246	61.50
ระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	147	59.75
ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67)	66	26.83
ระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00)	33	13.42
$\bar{X} = 1.51$ S.D. = 0.72		
การถูกผู้อื่นลบหรือบล็อก ออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์		
ไม่เคยถูกกลั่นแกล้ง	128	32.00
เคยถูกกลั่นแกล้ง	272	68.00
ระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33)	137	50.37
ระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67)	90	33.09
ระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00)	45	16.54
$\bar{X} = 1.66$ S.D. = 0.75		